

Kvalitetsredovisning 2016-2017

Organisation

Gullhedens och Jäderfors förskola består av *åtta avdelningar* utspridda på fyra ställen inom en radie av ca 8 km. Läsåret startade med att samtliga avdelningar vid Gullheden hade bytt plats under sommaren. De fyra äldre barns avdelningarna hade fått flytta in i vårt nybyggda, moderna hus med lokaler anpassade för modern undervisning.

Vid läsårets start utökades förskolan med en yngrebarns avdelning, då det fötts många barn i upptagningsområdet. Den avdelningen flyttade in i ett av skolans hus, som tidigare fungerat som förskola för äldre barn.

Den åttonde avdelningen ligger i nära anslutning till Jäderfors skola. Under vårterminen flyttade den förskoleavdelningen till Sätralinjens paviljonger i Sandviken. Flytten föranleddes av de dåliga arbetsförhållandena vid förskolan samt undermåliga lokaler och utemiljö.

Förskolan leds av en förskolechef. Under vårterminen fick förskolechef utökat uppdrag att leda ytterligare en förskola med fyra avdelningar i Sandviken.

Förskolans avdelningar är fördelade enligt nedan;

Jäderfors förskola, 18 barn i åldrarna 1-5 år
Hallon, 16 barn i åldrarna 1-2 år
Smultron, 16 barn i åldrarna 1-2 år
Stenbär, 14 barn i åldrarna 1-1,5 år
Björnbär och Hjortron, 40 barn i åldrarna 3-5 år
Lingon och Blåbär, 42 barn i åldrarna 2,5-5 år

Förskolan har under året haft *146 barn inskrivna*.

Medarbetarna består av 29 personer, varav fyra är män.
Antalet tjänster är 27,17. Av dessa tjänster är 1,57 tjänst sammanlagd resursförstärkning i tre grupper. En tjänst är tillsvidareanställd vikarie på enheten. Vi har också 10 % administrativ tjänst.

Antalet inskrivna barn/pedagogisk personal är 5,96. Siffran förklaras med att två avdelningar ligger fristående från de övriga och har därmed utökad bemanning. (Om avdelningarna hade legat tillsammans hade motsvarande siffra varit 6,33 barn/pedagogisk personal). Resurspersonerna är inte inräknade i siffran.

Antal pedagoger:
20 st. förskollärare, 3 st. barnskötare samt 4 st. obehöriga.

Personalomsättning:

Under detta år har rekryteringsarbetet varit lyckosamt. Vi har lyckats rekrytera många utbildade förskollärare. Förskollärare utgör 77 % av personalgruppen. Barnskötarna är rutinerade och har arbetat många år i förskolan. Dessa förutsättningar gör det enklare för obehöriga att vikariera vid vår enhet.

De tidigare långtidssjukskrivna har kommit tillbaka till arbetet, vilket är riktigt roligt!

Förskolan har tillgång till en kommungemensam *vikarieorganisation*, vilken bokar vikarier till verksamheten. Beställningar av vikariebehov utförs av utsedda pedagoger i verksamheten. Vi har även en fast anställd vikarie på enheten. Den används i första hand till planerad frånvaro, såsom semester och fortbildning.

Förskolan har tillgång till *specialpedagog, talpedagog och lekarbetspedagog*. Vid behov finns även tillgång till *skolpsykolog*. Specialpedagogen är alltid med vid förskolans barnkonferenser samt finns för handledning i vardagsarbetet. bildstöd. Dagsschema med hjälp av året har specialpedagogen utbildat i användning av AKK, gått genom programmet inPrint samt informerat om användning av bildstöd.

Öppettiderna vid Gullhedens förskola kl. 6.00-18.00. I Jäderfors har vi öppet 6.30-18.30.

Lokalerna är i varierande skick. Fyra avdelningar är i toppenskick. Två yngrebarnsavdelningar befinner sig i en tillfälligt hyrd paviljong. Den tredje yngrebarnsavdelningen finns i en lokal tillhörande skolan, vilken fungerar, men den är tungarbetad. Under nästkommande år kommer även yngrebarnsavdelningarna få flytta över till stora huset, då tre nya avdelningar byggs för ändamålet.

Förskolelokalerna i Jäderfors består av en drygt 25 år gammal tillfällig baracklösning. Där är trångt och det finns inte de utrymmen som krävs för att bedriva en modern utbildning i förskolan. Förskolan flyttades under vecka 9 till andra lokaler i Sandviken. Avdelningen kommer vara förlagd dit medan det utreds hur förskolefrågan ska lösas i Jäderfors.

Utomhusmiljön är riktigt bra vid Gullhedens förskola. Det är god tillgång till skog och grönområden. Där förläggs undervisningen så ofta det är lämpligt. Vi har även tillgång till idrottsplats och skolans gymnastiksal. I Gullhedens förskolas närhet finns kommunalsbiblioteket. Jäderfors förskola tar sig dit med buss. Kommunala färdmedel till tätorten Sandviken finns, men tiderna passar inte alltid vår verksamhet.

Förskolans upptagningsområde består av hyresrättshushåll, egnahemshushåll samt bondgårdar.

Förskolans sex *pedagogiska utvecklingsdagar* har använts till:

- planering, uppföljning och utvärdering av verksamheten samt
- arbetsmiljöarbete.

Årets *fortbildningsinsatser* har handlat om NTA (Natur och Teknik åt Alla) vatten, ljud och ljus, en kommungemensam föreläsning om användning av IKT i modern förskola samt praktisk IKT-användning i förskolans lärplattennätverk (sju träffar under läsåret). Två medarbetare har utbildats i Bluebots-användning i förskoleåldrarna. En medarbetare har utbildats till Lokal Lärarutbildare.

Arbetslagen har fått *handledning* av förskolans specialpedagog, både gällande enskilda barn och gällande arbetssätt i undervisningen. Specialpedagogen utgör ett bollplank vid upprättande av handlingsplaner kring barn med rätt till särskilt stöd.

Systematiskt kvalitetsarbete

Enheten har en plan för det systematiska kvalitetsarbetet, den finns beskriven i slutet av detta dokument.

Ansvar och organisation

Förskolechef ansvarar för det systematiska kvalitetsarbetet. Till hjälp i arbetet är s.k. LOKare (Lokala Kvalitetsutvecklare). LOK-gruppen träffas ca var tredje vecka och arbetar med det systematiska kvalitetsarbetet kombinerat med den vardagliga undervisningen. Uppdraget för LOKarna ingår i ordinarie arbetstid.

Delaktighet och kommunikation

Arbetslagen representeras av LOKare, vilka fungerar som ett språkrör mellan förskolechef och arbetslag. LOK-mötena dokumenteras alltid och protokollen från mötena läggs alltid ut tillgängligt för alla. LOKarna ansvarar för att det systematiska kvalitetsarbetet når ut till arbetslagen samt för att möjliggöra för alla medarbetare att vara både delaktiga och ansvariga i det arbetet.

Samtliga medarbetare är delaktiga i planering, uppföljning och utvärdering arbetet. Delaktighet sker i olika mötesfora, t.ex. vid APT (arbetsplatsträff), VHT (verksamhetsträff) och PUD (pedagogiska utvecklingsdagar).

Vårdnadshavare är delaktiga i verksamheten vid olika tillfällen under året. Den dagliga kontakten är mycket viktig för att snabbt ge och få återkoppling i frågor rörande barnen. Därutöver inbjuds till föräldramöten samt utvecklingssamtal om barnet varje termin.

Föräldragruppen representeras vid föräldrarådet, som träffas varje termin. Där lyfts verksamhetsnära frågor samt likabehandlingsarbetet och resultatet från den årliga brukarenkäten.

Brukarenkäten

Årets brukarenkät genomfördes i mars månad. Resultatet kom mycket sent så medarbetarna har inte haft tillgång till det vid utvärderingen.

Förskolechef gör en sammanfattning under målområdet i arbetsplanen.

Lära av varandra

Samtliga arbetslag representeras i LOK-gruppen och ges därmed goda möjligheter att lära av varandra. Både goda och mindre lyckade erfarenheter ger möjlighet att lära nytt och att omvärdera gammalt.

Under året har sju förskollärare deltagit i ett forskningsprojekt, CoRe, tillsammans med en forskare vid högskolan i Gävle. Forskningsfältet handlar om förskollärares tankar och lärande i undervisningen inom naturvetenskap och teknik för barn i

åldrarna 1-5 år. Detta samarbete är en fantastisk kompetensutveckling för de som deltagit, men även för alla de arbetslag som deltar. I augusti 2017 åker tre av oss till en forskarkonferens i Bologna tillsammans med forskaren för att berätta om våra lärdomar.

Processförbättringar

I det systematiska kvalitetsarbetet ingår att göra kartläggningar av olika slag. Dessa kartläggningar är grunden för planeringen av undervisningen i vardagen. Arbetsplanen följs upp vid tre tillfällen under året. Den slutliga utvärderingen genomförs vid kvalitetsredovisningens sammanställning. Den fortlöpande undervisningen planeras och följs upp inom forskningsprojektets mall. Därutöver görs kartläggningar och uppföljningar av barnens språkliga utveckling för att erbjuda en undervisning anpassad för varje barn.

Dokumentation

Undervisningen dokumenteras kontinuerligt på olika sätt. Det sker bl.a. med fotografier, filmer och observationer. Dokumentationen utgör underlag för de diskussioner som förs i arbetslagen och som därefter utmynnar i planering och beslut om fortsatt arbete med undervisningen. Detta år dokumenteras undervisningen till stor del med hjälp av de lärplattor som finns tillgängliga.

Slutsatser av kvalitetsarbetet samt framåtsyftande tankar kring utvecklingsarbetet

Det är nu fjärde året som arbetslagen gör kontinuerliga uppföljningar av arbetsplanen och under den tid som gått ses en fortsatt mycket god utveckling i att, i skrift, beskriva undervisningen kopplat till styrdokument och mål. Vi fortsätter utveckla vårt beskrivande av undervisningen och vår skicklighet i att utvärdera och utveckla denna och inte barnen. Samtidigt ska varje barns förändrade kunnande dokumenteras, vilket sker på andra sätt, t.ex. språkutveckling, som kartläggs tre gånger under året och därefter analyseras undervisningens kvalitet kopplat till barnens förändrade kunnande.

Vårt arbete med utomhuspedagogik som metod är mycket gott och det ska vi fortsätta att utveckla ännu mer. Utomhus finns många möjligheter att kombinera pedagogiken med bl.a. de skapande läroprocesserna.

Vi behöver fortsatt se till att sång, musik och drama får mer plats i vår undervisning.

Arbetet med digitala verktyg behöver systematiseras och bli en naturlig del i det tematiska arbetet.

Likabehandlingsarbetet

Enhetens likabehandlingsarbete bedrivs enligt vår plan. Vi har en grupp som ansvarar för arbetet och gruppens representanter består av medarbetare från varje arbetslag.

Inför planens upprättande sker en kartläggning, i barngrupperna, under en månad i början av höstterminen. Därefter samlas gruppen för att identifiera våra förebyggande och våra främjande mål för läsåret. Alla barngrupper finns representerade i planens olika mål, dock arbetar inte varje barngrupp med vartenda mål. Alla arbetslag vet vilket/vilka mål som är just deras.

Planen följs upp i december samt utvärderas i sin helhet i maj.

Kunskapsnämndens mål 2016 under perspektivet MEDBORGARE

Förskola/skola/fritidshem utformas och anpassas så att alla barn/elever utvecklas så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar.

Barns och elevers inflytande över arbetsformer och innehåll ökar.

Alla barn och elever har likvärdiga möjligheter att pröva och utveckla förmågor, kunskaper och intressen utan att begränsas av diskriminerande strukturer.

Normer och värden (Lpfö 98/10 2.1)

Mål 16/17

Utbildningen utformas så att barnen

- inte riskerar diskriminering eller kränkning.

Resultat

Vi ser genom fokusobservationer att barnen har tagit till sig förskolans trivselregler och kan även påvisa för sina kompisar när de ser att någon gör något som inte är okej.

Vi ser att barnen använder sig av konfliktlösningar och visar empati och respekt för varandra och varandras åsikter. Vi ser att de flesta barnen använder sig av tidigare erfarenheter för att lösa konflikter.

I barnintervjuerna har det framkommit att alla barn trivs på förskolan de har vänner och får vara med i lek.

Barnen använder i stor utsträckning stopphanden och kan även motivera varför. Risker finns annars att stopphanden upplevs som en kränkning. De yngre barnen har börjat använda kroppsspråket för att visa stopp.

Barnen har utvecklat sin förmåga att stå upp för sin rätt och hävda sin åsikt.

Bedömning

- Det framgår ej i vilken grad målet uppfyllts
- Målet uppfyllt till viss del
- Målet uppfyllt i ganska hög grad
- Målet uppfyllt i hög grad
- **Målet uppfyllt i mycket hög grad**
- Målet helt uppfyllt

Analys

Resultatet i barngrupperna beror på att vi jobbar nära barnen. Vi bemöter väl och är medvetna om att vi är förebilder. Vi pratar i arbetslaget om vårt förhållningssätt till barnen och olika situationer. Vi delar in barngrupperna i mindre grupperingar för att kunna skapa nära relationer. Detta bidrar till att samtliga barn blir sedda, hörda och får talutrymme. Vid behov stöttar vi barnen till att utveckla leken, eller introducerar en ny lek eller aktivitet.

Tillsammans har barn och lärare arbetat fram trivselregler. Trivselreglerna följs upp under året. Barnen är med och bidrar till den dagliga trivseln utifrån deras förståelse. Vi upplever även att barnen uppmuntrar varandra i hur man är mot kompisar.

Vi ligger steget före för att förebygga att konflikter uppstår. Vi är också tydliga med att aktivt förstärka positiva handlingar genom att använda uppmuntrande ord, tummen upp, stopphanden och ligger steget före innan en konflikt uppstår.

Det förekommer att barn påpekar saker om andra barn, och inte förstår att det kan vara en kränkning. Vi ingriper så fort det uppstår sådana tillfällen och samtalar med barnen. Rollspel använder vi oss av lite grann men skulle önska att föra in det mer, just när det blir aktuella saker som dyker upp, t.ex. ”du får inte vara med för att...”

Några avdelningar undervisar i massage bland barnen, vilket bidrar till att barnen får ett positivt förhållningssätt till varandra. De är lyhörda inför varandra, och berättar och lyssnar på varandra hur de vill ha det. Det stärker empatiförmågan. Nya ”kompisrelationer” har bildats, då barnen masserar i olika konstellationer och inte bara sin bästa kompis. Vi ser att det ger ett lugn bland barnen och att beröringen är positiv. Vi behöver göra justeringar i vårt logistikschema för att få till mer massage.

Kollegialt är vi aktiva i diskussionerna samt belyser eventuella situationer som kan utveckla sig till kränkningar, spontana såsom systematiska som sker i undervisningen och mellan barnen. Barn med behov av stöd inkluderas i gruppen samt bjuds aktivt in av oss vuxna till ex styrd lek, spel och andra dagliga aktiviteter.

Slutsatser av analys. Hur har vi arbetat och hur går vi vidare?

Vi ser att vi behöver stärka kommunikationen mellan barnen. Genom AKK ger vi gett dem ett verktyg i deras kommunikation. Genom att kontinuerligt arbeta med AKK och genom vuxenstöd med delaktiga pedagoger vägleder vi barnen i hur man är mot varandra och som kompisar. Vi använder stop-handen och ”tummen upp” samt vänta-tecken. Vi tränar turtagning i den vardagliga verksamheten och att dela med sig. Om barn är ledsna visar vi hur man ger tröst och vi uppmuntrar barnen att hjälpa varandra. Vi undervisar barnen i hur vi visar varandra ömsesidig respekt samt stöttar varandra. Vi använder fortsättningsvis gruppstärkande aktiviteter för att skapa en gemenskap i barngruppen. Vid konflikt, om barnen blir fysiska så går vi in direkt och reder ut situationen, men vid annan typ av konflikt har vi ett iakttagande förhållningssätt och inväntar för att se hur situationen fortgår samt om barnen kommer fram till en lösning själva. Vi pedagoger finns med bredvid som stöd. När vi ser att leksituationer fungerar bra ger vi positiv förstärkning och bekräftar vad de gör bra.

Genom ovanstående arbete vet barnen vilka normer som gäller hos oss på Gullhedens förskola.

Utveckling och lärande (Lpfö 98/10 2.2)

Mål 16/17

Utbildningen utformas så att barnen

- gynnas i sin utveckling inom områdena matematik, natur och teknik.

Resultat

Matematik, naturvetenskap och teknik

Under året har fem av sju avdelningar arbetat och ingått i forskningsprojektet CoRe. Projektet har behandlat följande områden:

Matematik: mönster, sortering, par, form, systematik, matte-dans, programmering och robot-teknik.

Naturvetenskap: Luft, pneumatik, vatten, jämförelser, tyngdlag, kemi, fysik, IKT, ljusspektrum, begrepp, färger och skuggor.

Två avdelningar har arbetat med matematik, naturvetenskap och teknik i undervisning. De har behandlat matematik med sortering, färgval, form, rumsuppfattning och begrepp. Genom lek utforskar barnen matematik, naturvetenskap och teknik på olika sätt.

Genom metoder såsom fokusobservationer, kartläggningar, intervjuer med barn och vårdnadshavare samt statistiska analyser av pedagogisk dokumentation och CoRe-underlag har vi fått fram resultat som visar barnens lärprocesser och utveckling. Vi kan även följa de olika temaarbetenas utveckling. Det som synliggjorts i resultatet genom olika kartläggningar är följande:

- Barnen har ett utvecklat och ökat sin medvetenhet kring olika former.
- Tekniken har utvecklats genom pneumatik-material, konstruktionsundervisning och tematiska arbetssätt som teknik ingått i såsom vatten, ljus, luft, mönster. Problemlösningsförmåga inom undervisning (entreprenöriellt lärande).
- Barnen har börjat använda sig av matematiska och naturvetenskapliga begrepp i lek, undervisning och i hemmet.

Exempel på olika begrepp som utvecklats hos barnen och i undervisningen cirkel, kvadrat, rektangel, triangel och oval, densitet, molekyler, H₂O, fast-flytande, smälta, ånga, avdunsta, I ljus har bl.a. barnens förändrade kunnande utifrån kartläggning av frågeställningarna ”Vad är ljus” och ”hur ser ljuset ut”, ökat.

Teknik: Stabilt-instabilt; Barnen har fått ett förändrat kunnande kring dessa begrepp.

I Luft-temat med ett- och tvååringar har barnen utvecklat en förståelse för luft genom att hantera och använda pneumatik-teknik självständigt.

Bedömning

- Det framgår ej i vilken grad målet uppfyllts
- Målet uppfyllt till viss del
- Målet uppfyllt i ganska hög grad
- **Målet uppfyllt i hög grad**
- Målet uppfyllt i mycket hög grad
- Målet helt uppfyllt

Analys

CoRe bidrar till att fokus behålls samtidigt som en naturlig vidareutveckling växer fram utifrån barngruppen. Det ger oss tid att reflektera kring vårt arbete, våga stanna upp och inte skynda fram processen. Kvalité ligger inte i mängden av ”görandet”. Syftesbeskrivningen ger ett tydligt mål för undervisningens temaarbete. ”Less is more - CoRe”

Utgångspunkten är att det ska vara roligt, spännande och lärorikt. Vi delar in barnen i mindre grupper, och det fungerar bättre än det gör i stor grupp. När vi gör undersökningar i stor grupp, blir många barn passiva vilket leder till att de förlorar intresset fort.

Vi har hjälp av NTA - upplägget genom dess frågor, innehåll och struktur. CoRe – strukturen hjälper oss att smalna av två stora ämnesområden. Frågeställningen visar på vårt eget kunnande och vilken kunskap vi vill förmedla till barnen. Det hjälper oss också att hålla i temat under en längre period, och att utveckla temat.

I undervisningen får barnen höra många olika ord och begrepp, vilket ger barnen begreppsförståelse och ett utökat ordförråd. Förskollärare och barnskötare uppmuntrar barnen till att prova själva i utbildningens alla sammanhang. Vi ser genom observationer, kartläggningar, pedagogisk dokumentation, statistik, intervjuer och CoRe-underlag barnens lärande.

Barnen uttrycker och ser matematiska mönsterbegrepp aktivt. Flera barn uttrycker förståelse för mönster med utökat språkbegrepp. Detta har vi uppnått genom undervisning i olika verktyg samt användning av ett varierat arbetssätt. Detta ger individen möjligheten att uttrycka och förstå vårt tematiska arbete utifrån personen. Vi lyssnar på barnens spontana reflektioner och vågar utmana, samt utvecklar materialet och miljön för att driva utbildningen vidare utifrån det som barnen visar intresse för.

Det tematiska arbetet med matematik, naturvetenskap och teknik genomsyrar undervisningen med hjälp av litteratur, material, spel, lekar, skapande, sång och musik. Anpassningen av temat utifrån våra olika åldersgrupperingar är enkel att genomföra och vidareutvecklingen fortlöper som en naturlig del av undervisningen.

Vi skapar medvetet material inom de olika temaområdena matematik, naturvetenskap och teknik. Materialet används i den planerade undervisningen och i den fria leken.

Vi undervisar medvetet med repetition som metod. Barnen gör aktiviteten flera gånger eftersom det tar en stund innan de förstår aktiviteten. Många är intresserade av aktiviteten och väljer att delta.

I verksamhetens olika miljöer observerar vi att barnen använder undervisningen i andra sammanhang, t.ex. vid miljöskiften. Barnen använder undervisningen som vi genomfört inomhus även utomhus, i leken, i samspel och berättar för sina vårdnadshavare hemma.

Som en metod arbetar med didaktiska responsmöten. Vi har ett övergripande samarbete inom CoRe-projektet med kontinuerliga möten där vi stöttar, diskuterar, analyserar, reflekterar och utvecklar olika arbetsprocesser. Det bidrar till att synliggöra barnens lärprocesser samt även forskningsprojektets utveckling och förskolläraernas utvecklingsprocess.

Slutsatser av analyser, mål i kommande AP

Arbetet CoRe-projektet hjälper oss att behålla pedagogiskt fokus som gynnar arbetet med vidareutveckling av barnens kunskaper i utbildningen. Temaarbeten bidrar till att vi aktivt reflekterar och diskuterar i undervisningen mellan barn/vuxen, barn/barn och vuxen/vuxen.

För att säkerställa resultatet utformar vi i höst gemensamma kartläggningsmallar över de fokusområden vi ska undervisa i. Det underlättar för alla kartläggningar som genomförs. Även fortsättningsvis har ett övergripande pedagogiskt samarbete som blir ett forum för det lokala utvecklingsarbetet.

Barns inflytande (Lpfö 98/10 2.3)

Mål 16/17

Utbildningen utformas så att barnen

- är delaktiga i utformningen av utbildningen, både formellt och informellt.

Resultat

Informellt inflytande: Barnen gör egna medvetna val. De väntar på sin tur och lyssnar på vad andra säger. De är medvetna om att de kan påverka sin dag och att deras åsikter är viktiga. Vi ser att användandet av AKK möjliggör kommunikation mellan alla barn.

Formellt inflytande: Barnen vet hur röstningsprocessen fungerar samt accepterar majoritetsbesluten.

Bedömning (markera är bedömning med **fet stil)**

- Det framgår ej i vilken grad målet uppfyllts
- Målet uppfyllt till viss del
- Målet uppfyllt i ganska hög grad
- **Målet uppfyllt i hög grad**
- Målet uppfyllt i mycket hög grad
- Målet helt uppfyllt

Analys

Informellt inflytande: Under dagen ger vi barnen möjlighet att påverka sin utbildning genom egna val.

Genom observationer av barnens lek ser vi var barnens intresse och fokus ligger. Vi omformar då miljön för att skapa så bra förutsättningar för barnen som möjligt; det ska vara lockande, tillgänglig och utmanade. Vi tar vara på barnens intressen och följer upp vad barnen vill göra. Även barnens individuella intressen tillgodoses i möjligaste mån och utifrån de förutsättningar som vi har.

Vi utvecklar vårt arbetssätt och ger barnen verktyg i form av AKK och bildkommunikation. Metoden stärker barnens inflytande och förmåga att kommunicera i val. Vi skapar ramar där barnen innanför dessa tillåts ha stora möjligheter att skapa spontana lekar/projekt. Vi deltar aktivt och stöttar dem till att fullfölja sina val.

Formellt inflytande: I vår undervisning genomförs barnråd/möten där vi använder oss av demokratiska beslut. Barnen får komma med förslag på aktiviteter, vilka böcker vi ska läsa, namn på grupper, miljöutformning, utflyktsmål och olika regler. Detta sker genom olika röstningsmetoder.

Slutsatser av analyser, mål i kommande AP

Vi har ett bra arbetssätt i arbetslagen. Det är ett tillåtande klimat där individuella tankar och idéer får ta plats. Barnen ger uttryck till att vilja mer, vågar uttrycka sig mer samt har stort intresse i utbildningens innehåll.

Utifrån observationer anpassar vi miljön tillsammans med barnen, så att alla får samma möjligheter att göra sina egna val under dagen. Vi är flexibla i de aktiviteter vi gör och bjuder in barnen att delta och påverka innehållet. Vi vuxna föregår med ett gott exempel när det gäller gemensamt material och egna handlingar. Vi pratar med barnen om sakers värde och att saker går sönder om man kastar dom. Tillsammans med barnen hjälps vi åt att städa det vi lekt med.

Förskola och hem (Lpfö 98/10 2.5)

Mål 16/17

- Samtliga vårdnadshavare känner till att de har möjlighet till inflytande i utbildningen
- Andelen svar från vårdnadshavare i brukarenkäten ökar jämfört med föregående år

Resultat

- 77 % av vårdnadshavarna känner till att de har möjlighet till inflytande i utbildningen. Endast 36 % påverkar utbildningen.
- Svarefrekvensen på enkäten blev 70,5 %, det är en liten sänkning jämfört med föregående års siffra på 71,3 %

Svaren fördelas på avdelningarna enligt nedan;

Lingon och Blåbär	75 %
Björnbär och Hjortron	76,2 %
Smultron och Hallon	71,9 %
Stenbär	64,3 %
Jäderfors	50 %

Bedömning

- Det framgår ej i vilken grad målet uppfyllts
- Målet uppfyllt till viss del
- **Målet uppfyllt i ganska hög grad**
- Målet uppfyllt i hög grad
- Målet uppfyllt i mycket hög grad
- Målet helt uppfyllt

Analys

De allra flesta vårdnadshavare är mycket nöjda med utbildningen vid Gullhedens Jäderfors förskola.

Närpå alla uttrycker nöjdhet med information om både vardag och planer för utbildningen.

Nästan alla har gott förtroende för medarbetarna och att de bemöts på ett mycket gott sätt.

Barnen är trygga och trivs och har roligt när de är i förskolan. De får det stöd de behöver och utvecklar sitt språk och sin kommunikation tillsammans med varandra. Barnen får lära sig att fungera i grupp och att ta ansvar i förhållande till sin ålder. De får också lära sig att ta hänsyn till miljön. Alla barn behandlas likvärdigt.

Vårdnadshavare har många tillfällen till inflytande på utbildningen. Om detta informeras de vid höstens föräldramöte varje år:

- *Brukarenkäten* – genomförs i februari-mars varje år.
- *Föräldraråd* – träffas en gång per termin. Då förs dialog kring utbildningen och undervisningen med utgångspunkt från arbetsplan, likabehandlingsplan samt frågor som kommer från vårdnadshavarna.
- *Barnens utvecklingssamtal* – genomförs varje termin.

- *Föräldramöte* – genomförs i oktober. Då informeras om arbetet inför året samt ges möjlighet att ställa frågor.
- *Dagliga kontakten vid lämning och hämtning* – ett viktigt tillfälle i vardagen. Om vårdnadshavare vill prata i enrum utan barn bokas tid för detta.
- *Förslagslåda* – vid ett av föräldraråden kom förslaget upp att kontinuerligt kunna föra fram förslag till verksamheten. Då sattes förslagslådor upp i varje entré.
- *Rullande bildspel* från föregående vecka – finns i flera av entréerna.
- *Vårdnadshavarrum i edwise* - en kanal för information från förskolan till vårdnadshavarna.

Övergång och samverkan

Arbetet med övergång från förskola till förskola följer den kommungemensamma planen. Arbetet har fungerat väl detta år.

Kunskapsnämndens mål 2016 under perspektivet OMVÄRLD

Medarbetare och chefer har kompetens och beredskap att möta de utmaningar och möjligheter som digitaliseringen innebär för kunskaps- och demokratiuppdraget.

Mål 16/17

- Medarbetarna använder datorn i sitt dokumentationsarbete.
- Medarbetarna använder lärplattan i sitt dokumentationsarbete.
- Medarbetarna använder de vanligaste apparna på lärplattan tillsammans med barnen.

Resultat

- Alla medarbetare använder datorn i sitt dokumentationsarbete. De flesta har ökat sin kompetens.
- Många medarbetare använder lärplattan i sitt dokumentationsarbete. Samtliga har ökat sin kompetens.
- Flera medarbetare använder de vanligaste apparna på lärplattan tillsammans med barnen.
- Samtliga medarbetare anser att de ökat sin förtrogenhet i användandet av dator och lärplatta i undervisningen.

Bedömning

- Det framgår ej i vilken grad målet uppfyllts
- Målet uppfyllt till viss del
- Målet uppfyllt i ganska hög grad
- Målet uppfyllt i hög grad
- **Målet uppfyllt i mycket hög grad**
- Målet helt uppfyllt

Analys

Vid vår enhet arbetar två medarbetare som har uppdrag att leda kommunens NGL-nätverk (lärplatta-nätverk). Dessa personer fungerar som igångsättare och motor i det digitala arbetet vid enheten.

Ytterligare en person är med som deltagare i nätverket. Den personen samt ytterligare en medarbetare, som arbetar med de yngsta barnen, har också deltagit i fortbildning i att använda Bluebots i förskolans undervisning. Arbetet med detta är redan igång.

Vid flera tillfällen vid våra olika möten och utvecklingsdagar har dessa personer inspirerat övriga kollegor att använda sig av de digitala verktygen.

Förutom bärbara datorer och lärplattor finns också tillgång till trådlösa högtalare samt projektorer. Trådlöst nätverk finns att tillgå överallt.

Sammantaget har både inspirationen samt tillgången till digitala verktyg gjort att undervisningen berikats på många sätt.

De digitala verktygen används frekvent i den dagliga undervisningen, till dokumentation av undervisning, till att ge barn återkoppling och inflytande på undervisningen, till att göra vårdnadshavare delaktiga i utbildningen då tekniken används vid utvecklingssamtalen.

Tekniken används också vid informationssökning och vid estetiska uttrycksformer som t.ex. dans.

Slutsatser av analyser, mål i kommande AP

Den digitala kompetensen hos medarbetarna har ökat i mycket stor omfattning. Många uttrycker frustration över att tillgången till personliga digitala verktyg inte finns i tillräcklig omfattning.

Området kommer inte behöva ha en målsättning i kommande arbetsplan.

Förslag till målformuleringar i kommande arbetsplan:*Normer och värden:*

- Alla förskollärare och barnskötare är säkra på de olika diskrimineringsgrunderna.
- Alla förskollärare och barnskötare undervisar medvetet inom dessa områden.

Utveckling och lärande:

- Alla förskollärare och barnskötare undervisar på lägst nivå C enligt bedömningskriterierna för god kvalitet i Sandvikens kommun (inom områdena normer och värden, språk och kommunikation, lek, matematik, naturvetenskap och teknik).

Barns inflytande:

- Alla förskollärare och barnskötare stärker barns inflytande i utbildningen.
- Alla förskollärare och barnskötare använder sig av återkoppling och positiv bekräftelse i sin undervisning (som ett underlag för att stärka inflytandet för barnen).

Förskola och hem

- Alla vårdnadshavare vet när de har möjlighet till inflytande i förskolan.
- Alla vårdnadshavare anser att de har möjlighet till inflytande i förskolan.
- Förskollärare och barnskötare arbetar aktivt för att öka svarsfrekvensen i brukarenkäten.

Medarbetare:

- Alla förskollärare och barnskötare upplever att deras arbetsinsats bidrar till utveckling av utbildningen.
- Alla förskollärare och barnskötare upplever sitt arbete stimulerande och utvecklande.
- Alla förskollärare och barnskötare upplever att de har en rimlig arbetsbelastning.

Generellt:

- Samtliga förskollärare och barnskötare utvecklar sitt pedagogiska ledarskap.
- Samtliga medarbetare utvecklar sitt kunnande inom områdena kartläggning och analys av undervisningen.
- Undervisningens fokusområde föreslås vara inom Normer och värden med inriktning på genus.

Systematiskt kvalitetsarbete

AUGUSTI	SEPTEMBER	OKTOBER
Inskolning Introduktion av GRUNDVERKSAMHET	Inskolning Introduktion av GRUNDVERKSAMHET Trivselobservationer Lärandeobservationer Barnintervjuer Likabehandlingsplan	GRUNDVERKSAMHET Trivselobservationer Lärandeobservationer Barnintervjuer Uppföljning arbetsplan Uppföljning/kartläggning lärmiljö
Tema: Värdegrund	Tema: Värdegrund	Tema: Värdegrund
JULI	<p style="text-align: center;">ÅRSPLAN</p> <p style="text-align: center;">Pedagogiskt arbete SKA</p> <p style="text-align: center;">GULLHEDENS och JÄDERFORS förskolor 2016-2017</p>	NOVEMBER
Sommarverksamhet med fokus på lek och skapande		GRUNDVERKSAMHET Lärandeobservationer Barnintervjuer Utvecklingssamtal 1 Tema: Värdegrund
JUNI		DECEMBER
GRUNDVERKSAMHET Avslutning Tema: Barns intressen		GRUNDVERKSAMHET Utvärdering utvecklingssamtalen Uppföljning arbetsplan Tema: Värdegrund
MAJ		JANUARI
GRUNDVERKSAMHET Barnintervjuer Utvecklingssamtal 2 – yngre barn Utvärdering arbetsplan Tema: Barns intressen		GRUNDVERKSAMHET Uppföljning arbetsplan Uppföljning lärmiljö Lärandeobservationer Tema: Barns intressen
APRIL	MARS	FEBRUARI
GRUNDVERKSAMHET Trivselobservationer Lärandeobservationer Barnintervjuer Utvecklingssamtal 2 – äldre barn Arbetsplan Tema: Barns intressen	GRUNDVERKSAMHET Arbetsplan Barnintervjuer Uppföljning lärmiljö Tema: Barns intressen	GRUNDVERKSAMHET Arbetsplan Tema: Barns intressen